

Lov om motorferdsel i utmark

Orientering i Driftsutvalgets første møte i valgperioden 2019-2023 den 11. november 2019

12.11.2019

SEL
KOMMUNE

SEL
KOMMUNE

Stilhet og ro i naturen

Opplevelsen av fred og ro når man ferdes i naturen er viktig for mange. Formålet med regelverket som regulerer motorferdsel i utmark og vassdrag er å verne om naturmiljøet og å sikre friluftsliv og rekreasjonsverdier.

For at skog og fjell skal være fri for støy og forstyrrelser fra motorisert ferdsel, har vi et regelverk som regulerer motorferdsel i utmark. Regelverket har også til hensikt å beskytte naturen mot andre skader.

Motorferdsel på barmark kan skade plantelivet og sette merker og sår i terrenget. Sporene etter kjøring kan være synlige i mange år. I tillegg utsettes naturen for forurensning. Skadene forsterkes ved at man ved hjelp av motorkjøretøy rekker over store avstander på kort tid og lettere kan nå inn til ellers lite tilgjengelige naturområder.

Det er viktig å ta vare på uforstyrret natur, som fremdeles er noe av det mest særpregede og verdifulle vi har i Norge.

Ett enkelt motorkjøretøy behøver ikke isolert sett medføre noen skade eller ulempe, men summen av mange vil ofte utgjøre en stor miljøbelastning.

Motorferdsel i utmark er som hovedregel forbudt.

Motorferdselloven åpner imidlertid for motorferdsel til visse nytteformål som er beskrevet i loven. Det er et krav at motorferdselen skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Denne brosjyren gir en kort orientering om reglene for motorferdsel i utmark og vassdrag. Bruker du motorbåt, fly eller motorkjøretøy i utmark, enten det er snøscooter, ATV, traktor, bil eller motorsykel, bør du kjenne til disse reglene.

SEL
KOMMUNE

Motorferdsel på barmark

Uten søknad

Kjøring for følgende formål er tillatt på barmark:

- Politi, ambulanse og redningstjeneste.
- Offentlig oppsyns- og tilsynstjeneste.
- Offentlig post- og teletjeneste.
- Nødvendig person- og godstransport til og fra faste bosteder.
- Nødvendig person- og godstransport i jordbruks-, skogbruks og reindriftsnæring. Jakt, fangst, fiske og bærsanking regnes ikke som næring i denne forbindelse. Det er heller ikke adgang til kjøring for tilsyn av sau på beite.
- Forsvarets øvelser, forflytninger og transporter.
- Anlegg og drift av veger og større anlegg.
- Rutetransport som drives med løyve i henhold til yrkestransportloven.
- Transport av jaktutbytte ved jakt på elg og hjort, og transport ved jakt på villrein innenfor Hardangervidda Villreinområde slik dette er avgrenset av Miljødirektoratet. Kjøring i nasjonalparken kan bare skje i samsvar med vernereglene, og i Hardangervidda villreinområde utenfor nasjonalparken, bare for nødvendig transport etter fastsatte sleper.
- Nødvendig transport i forbindelse med fiskekultiveringstiltak i offentlig regi.

Der det er mulig, skal det kjøres i eldre kjørespor.

SEL
KOMMUNE

Der det er mulig, skal det kjøres i eldre kjørespor.

(Gjelder ferdsel med bil, ATV, motorsykkel, traktor og andre motorkjøretøyer i utmark)

Fylkesmannen kan forby eller begrense kjøring i spesielt sårbare områder.

Fylkesmannen kan delegere denne myndigheten til kommunestyret.

Merk at veier som ikke er opparbeidet for kjøring med vanlig bil, også regnes som utmark i denne forbindelse.

Motorferdselloven setter altså forbud mot kjøring med f.eks. firehjulsdrevet jeep på traktorveier i skogen.

SEL
KOMMUNE

Etter søknad

Kommunen kan etter søknad gi tillatelse til bruk av motorkjøretøy til transport av materiell og utstyr i forbindelse med utmarksnæring.

Kommunen kan, etter søknad, tillate nyttekjøring for andre formål når det foreligger et særlig behov som ikke kan dekkes på annen måte, og som ikke knytter seg til turkjøring.

På grunn av de store terrengskadene slik kjøring gir, skal barmarkskjøring kun tillates i helt spesielle tilfeller

SEL
KOMMUNE

Motorferdsel på snødekt mark

Reglene for motorferdsel på snøføre er mindre strenge enn for barmarkskjøring. Det er fordi kjøring på snø gir mindre varige skader på terreng og vegetasjon enn barmarkskjøring. Flest mulig av nødvendige transporter i utmark bør legges på snøføre.

Uten søknad

Kjøring for følgende formål er tillatt på snødekt mark:

- Formål som tillates for barmarkstransport
- Nødvendig transport for drift av turistanlegg (overnattings- og serveringssteder, skiheiser m.v.) som ikke ligger til brøytet bilveg.
- Transport av materialer, utstyr og arbeidsfolk til bygging i samsvar med byggetillatelse.
- Opparbeiding og preparering av skiløyper og skibakker for allmennheten og for konkurranser, når det foretas av kommuner, hjelpekorps, idrettslag, turlag eller turistbedrifter.
- Nødvendig transport i forbindelse med vitenskapelige undersøkelser etter oppdrag fra forskningsinstitusjon.
- Nødvendig transport av ved fra egen eiendom til fast bopel.
- Praktisk kjøretrening på nærmere fastsatte områder ved obligatorisk opplæring for beltemotorsykkelførere.
- Transport i forbindelse med kommunalt organiserte akuttiltak for å redusere påkjørselsrisiko for elg og annet hjortevilt ved veg eller jernbane.

SEL
KOMMUNE

Fylkesmannen kan forby eller begrense kjøring i spesielt sårbare områder. Fylkesmannen kan delegere denne myndigheten til kommunestyret. Kommunestyret kan ha gitt bestemmelser om kjøring som nevnt i punktene ovenfor, herunder om områder, traseer, sesonglengde, tidspunkter for

Etter søknad

Kommunen kan, etter søknad, tillate nyttekjøring med snøscooter for andre formål. Særlig aktuelle formål er:

- Ervervsmessig transport (leiekjøring).
- Transport for funksjonshemmede.
- Transport av bagasje og utstyr mellom bilveg og hytte som ligger minst 2,5 km fra veg når det i området ikke er mulig å få leid transport.
- Kjøring i utmarksnæring.
- Transport av ved utover det som er direkte tillatt uten søknad.
- Gruppeturer til bestemte turmål for beboere på helse- og omsorgsinstitusjoner, medlemmer av pensjonistforeninger eller ideelle organisasjoner.

Kommunen kan i unntakstilfelle gi tillatelse til kjøring på vinterføre ved andre særlige behov som ikke kan dekkes på annen måte,

og som ikke knytter seg til turkjøring.

SEL
KOMMUNE

Reglene for søknad om dispensasjon, klage m.m

Bruk av motorkjøretøyer som ikke er tillatt direkte i loven eller den nasjonale forskriften, krever dispensasjon fra forbudet mot motorferdsel i utmark.

1. Skriftlig, begrunnet søknad sendes kommunen.
2. Søknaden må gjelde et av de foran nevnte formål, eller det må påvises et særlig behov som ikke kan dekkes på annen måte, og som ikke knytter seg til turkjøring.
3. Tillatelsen må medbringes under transporten. Kommunen skal vurdere transportbehovet opp mot mulige skader og ulemper, og kan sette vilkår for tillatelse.

For noen kjøreformål kan kommunen gi tillatelse for et bestemt antall år.

Vedtaket kan påklages til fylkesmannen.

Klagen sendes via kommunen innen 3 uker etter at melding om vedtaket er mottatt.

SEL
KOMMUNE

Grunneiers rett til å forby motorferdsel

Motorferdselloven innskrenker ikke den adgang grunneier ellers har til å forby eller begrense motorferdsel på egen eiendom. Den enkelte kan normalt nekte motorferdsel på sin eiendom. Grunneieren kan likevel ikke hindre redningstjeneste og lignende som skjer i henhold til nødrettsreglene, eller politimyndighetens motorferdsel hjemlet i den såkalte generalfullmakten.

SEL
KOMMUNE

Verneområder

I verneområder gjelder i tillegg verneforskriftenes regler for motorferdsel.

SEL
KOMMUNE

Vegtrafikkloven

Vegtrafikklovens regler om krav til registrering av kjøretøy, førerkort, fartsregler, bruk av hjelm, m.v. gjelder også for bruk av snøscooter og andre terrenggående kjøretøy i utmark.

Det er også gitt en forskrift som i utgangspunktet forbyr bruk av snøscooter på offentlig veg

